

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 454/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátska kancelária, Nezábudková 22, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1, čl. 12 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co 57/2017-81 z 28. februára 2017 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 72/2018 z 31. mája 2018 takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 1, čl. 12 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu

v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 57/2017-81 z 28. februára 2017 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 72/2018 z 31. mája 2018.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že napadnutým rozhodnutím krajský súd zmenil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 166/2013 z 28. augusta 2016 tak, že žalovaným proti sťažovateľke (žalobkyni) priznal nárok na plnú náhradu trov konania a druhým výrokom žalovaným proti sťažovateľke (žalobkyni) priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že v danej veci sa plne stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, ktorý o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a ktorý správne posúdil, že zastavenie konania bolo z procesného hľadiska zavinené žalobkyňou, ktorá žalobu zobrala späť bez preukázania, že došlo k úhrade žalovanej sumy, prípadne inému vysporiadaniu žalovanej pohľadávky. Pri zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby je totiž úlohou žalobkyne preukázať splnenie podmienok pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 256 ods. 1 a 2 CSP, v opačnom prípade z procesného hľadiska zásadne platí, že zastavenie konania zaviniť žalobkyňa. Súd v takomto prípade ani nie je povinný vyzývať žalobkyňu na preukázanie, že z jej strany nedošlo k zavineniu zastavenia konania, správny je záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa zaviniť zastavenie konania. Odvolací súd uzavrel, že vysporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi stranami je bez priameho vplyvu na konanie o náhrade za užívanie predmetu podielového spoluvlastníctva podielovými spoluvlastníkmi nad rámec ich spoluvlastníckeho podielu na spoločnej veci za dobu minulú, a tak späťvzatie žaloby v tejto veci bez osvedčenia úhrady žalovanej sumy priamo zakladá zavinenie žalobkyne a z toho vyplývajúci nárok žalovaných na náhradu trov konania. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, čo sa týka výšky o trovách konania za vecne správne, ale v zmysle § 387 ods. 1 CSP ho nepotvrdil, lebo jeho znenie nezodpovedá § 262 ods. 1 CSP, preto ho v zmysle § 388 CSP zmenil.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala sťažovateľka 9. júna 2017 dovolanie, ktoré bolo najvyšším súdom odmietnuté ako procesne neprípustné [§ 447 písm. c) CSP].

Najvyšší súd uviedol, že v zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci však sťažovateľka napadla dovolaním uznesenie odvolacieho súdu (z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 421 ods. 1 CSP), ktorým odvolací súd v odvolaní napadnutej časti zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalovaným proti žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov konania a súčasne žalovaným proti žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. V zmysle § 421 ods. 2 CSP ale dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP vrátane rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti rozhodnutiu prvoinštančného súdu o nároku na náhradu trov konania [§ 357 písm. m) CSP]. Proti takémuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 2 CSP neprípustné.

4. Sťažovateľka napadla uznesenie krajského súdu aj najvyššieho súdu ústavnou sťažnosťou, v ktorej tvrdí, že rozhodnutie krajského súdu nebolo dostatočne odôvodnené a najvyšší súd sa jej podaním vôbec nezaoberal, pretože ho vyhodnotil ako neprípustné, avšak sťažovateľka sa s jeho právnym názorom nestotožňuje. Tvrdí, že ako občianka Slovenskej republiky má právo na riadne preskúmanie zákonnosti a správnosti súdneho rozhodnutia. Preto žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie podľa ustálenej rozhodovacej praxe a svojej úvahy.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

A. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu

7. Ústavný súd ustálene judikuje, že ak pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, je takú sťažnosť nutné považovať za zjavne neopodstatnenú (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02). Za zjavne neopodstatnenú v uvedenom zmysle považuje ústavný súd sťažnosť v rozsahu, v ktorom smeruje proti rozhodnutiu najvyššieho súdu.

8. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti obmedzuje na tvrdenie, že s právnym názorom najvyššieho súdu sa nestotožňuje a že ako občianka má právo na to, aby najvyšší súd preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka má síce právo využívať opravné prostriedky, ktoré jej zákon poskytuje, avšak len v rámci medzí daných príslušnými procesnými predpismi, ktoré tieto právne prostriedky upravujú. Posúdenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí pritom do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu pozri napr. III. ÚS 474/2017). Ústavný súd by do tohto posúdenia mohol zasiahnuť len vtedy, ak by najvyšší súd vybočil z medzí daných mu procesnými predpismi, napríklad v dôsledku prílišného formalizmu či svojvôle pri interpretácii príslušných predpisov. V posudzovanom prípade najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky z toho dôvodu, že dovolanie voči

rozhodnutiu o trovách konania zákon výslovne vylučoval. Najvyšší súd v tomto prípade postupoval v medziach zákona, pričom svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, a preto mu z hľadiska ústavnoprávneho nie je čo vytknúť. Ústavná sťažnosť sťažovateľky proti tomuto rozhodnutiu je zjavne neopodstatnená.

B. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

9. Podľa § 53 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

10. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (t. j. napadnutému uzneseniu) odvolacieho súdu. To však neplatí pre prípady, v ktorých zákon možnosť podania dovolania výslovne vylučuje, resp. jeho podanie neumožňuje. Ústavný súd opakovane vyslovil, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv (I. ÚS 109/06) a že zákon o ústavnom súde neumožňuje ústavnému súdu zmeškanie tejto dvojmesačnej lehoty odpustiť (I. ÚS 550/2015), a to ani v prípade uplatnenia dovolania, o ktorom osoba znalá práva musela vedieť, že je zo zákona vylúčené (napr. I. ÚS 352/2016, II. ÚS 68/2018).

11. V posudzovanej veci sťažovateľka (riadne právne zastúpená) napadla dovolaním rozhodnutie krajského súdu, u ktorého zákon prípustnosť dovolania výslovne vylučoval (§ 421 ods. 2 CSP). Toto dovolanie bolo teda objektívne neprípustné. Podanie predmetného dovolania nemalo za následok ani zachovanie lehoty vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu. Za týchto okolností je ústavná sťažnosť smerujúca proti rozhodnutiu krajského súdu, ktoré právny zástupca sťažovateľky prevzal 20. apríla 2017, podaná po dvojmesačnej lehote ustanovenej v § 53 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

12. S ohľadom na uvedené ústavný súd postupoval podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ústavnú sťažnosť odmietol sčasti ako oneskorene podanú a sčasti ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2018